

Aalborg som EU-kulturhovedstad (ECoC) i 2032 – sammen med Nordjylland?

KKR Nordjylland, August 2025. Oplæg ved Morten Koppelhus, Kulturchef, Aalborg Kommune.

Vores udgangspunkt ift. Aalborg som EU-kulturhovedstad (ECoC):

Hele Aalborg sammen med Nordjylland tæt forbundet til Europa

A group of people are gathered on a narrow cobblestone street in front of a red building with dark wooden window frames. A woman in a black shirt with 'MUSEUM' written on it is pointing upwards at the wall, acting as a guide. Several other people are standing and listening. In the foreground, the back of a person's head and shoulders are visible. To the left, there are tall white and yellow flowers growing against the building. In the background, there are green sheds and a red-tiled roof.

Baggrund og visioner

Foto: Nordjyske Museer

Hvorfor vil Aalborg gerne være ECoC?

Bl.a. fordi:

- kunst, kultur, kreativitet og kulturarv er vigtigt for os som mennesker og samfund
- vi har noget at byde på, og lyst og mod til at udvikle os
- det kan skabe vækst og begejstring, sætte retning, løfte og skabe positiv omtale og energi
- det vil samle Aalborg (og Nordjylland) om *"noget at være fælles om"*
- det kan blive en *"generationsmarkør"*; noget vi alle vil huske
- Det vil sætte Aalborg (og Nordjylland) på landkortet nationalt og internationalt

Vores kandidatur-arbejde skal og vil også have relevans, hvis vi ikke bliver EU-kulturhovedstad. Pt. er der tre danske kandidater: Helsingør, Næstved og Aalborg. Bulgarien er også ECoC i 2032.

ECoC og kandidaterne

Kunst, kultur, kreativitet og kulturarv er hjertet af ECoC-erne, og fokus er på publikum.

ECoC kan udfoldes på mange måder – forskellige organiseringer, økonomier, temaer, kulturprogrammer osv.

Vi skal finde vores eget greb. Dvs. vi skal vise hvem vi er, hvad vi kan og hvad vi vil med vores kandidatur. Fx:

- Vores mål, ambitioner og visioner?
- Hvordan vil vi arbejde med disse ift. ansøgningen?
- Hvorfor vil vi gerne være ECoC?
- Hvad kan vi bidrage med til EU / hovedstadsvisionen

Som ECoC skal vi levere *"over and above"*. Vi kan ikke nøjes at vise og ville, det vi allerede gør. Vi skal stå på realistiske ambitioner – og derigennem også fremme vores egen udvikling.

ECoC er ikke et praleprojekt. Vi skal være autentiske og troværdige i vores kandidatur. Fx ved at udfordre vores eget selvbillede og selvforståelse, vores svagheder og mangler. Vi skal også turde vise vores skyggesider (jf. Liverpool / slaveri og Dresden / nazismen).

Det europæiske afsæt

ECoC er et EU-funderet projekt og det indebærer bl.a., at vi skal medvirke til:

- At vise Europas kulturmangfoldighed og -rigdomme
- At fejre de fællestræk, som europæerne deler
- At øge de europæiske borgeres forståelse for hinanden
- At øge bevidstheden om, at vi tilhører samme europæiske fællesskab
- At fremme kulturens bidrag til udviklingen af byer og regioner

ECoC-er må også gerne bidrage til bl.a.:

- At understøtte kulturel, social og økonomisk udvikling af byer og regioner
- At styrke byers og regioners nationale og internationale profil
- At forbedre branding, image og attraktivitet
- At styrke kulturlivet og den kreative sektor i regionen
- At løfte turismen lokalt, regionalt, nationalt og internationalt

Vores ansøgning

Foto: Aalborg Teater

Ansøgningens fundament

Fundamentet

Kultur, kunst, kreativitet og kulturarv er hjertet - og det er publikum også.

Fortællinger

Hvem er vi, hvad vil vi kendes for og hvilken udvikling vil vi fremme. Tema, tilgange og greb.

Følgeskab

Ejerskab, inddragelse og opbakning i kulturlivet, hos politikere, borgere, erhvervsliv mv.

Fællesskaber

Et stærk lokalt / regionalt "VI" omkring hovedstadsåret (og årene op til og efter), i program, indhold og prioritering mv.

Fremme vækst og udvikling

I kulturlivet og den kreative sektor, ift. vores internationale og nationale relationer, for AK som helhed, den enkelte, for særlige grupper, for hele kommunen og hele Nordjylland osv.

Den gode ansøgning

- Politisk vilje, enighed og ejerskab
- Klare mål og ambitioner og et stærkt tema, som også har relevans, hvis vi ikke opnår udnævnelse
- En tydelig kobling til byens (regionens) profil, særkende og kulturarv, konkrete kulturtilbud og –aktører mv.
- Partnerskaber med erhverv, turisme, uddannelser mv.
- Sammenhæng mellem ansøgning og lokale og europæiske strategier og ambitioner – ikke kun på kulturområdet
- Et kulturprogram med højdepunkter, bredde og forskellighed, det skæve og det etablerede osv. Og naturligvis inkl. en klar europæisk dimension
- Lokal involvering og deltagelse af borgere, foreninger mv.
- Et stærkt administrativt lederskab og et engageret team
- Langtidsplanlægning, overblik og klogt brug af ressourcer
- Et sikkert og bekræftet budget tidligst muligt

Bidbook-en

En ansøgnings-standard, hvor vi på 60-80 sider skal svare på ca. 40 spørgsmål vedr.:

- A. En langsigtet strategi
- B. Et kulturprogram
- C. Den europæiske dimension
- D. Outreach, involvering mv.
- E. Management og økonomi
- F. Gennemførelseskapacitet

Udover kulturprogram, involvering, økonomi, tema osv., så skal ansøgningen fx også indeholde:

- Klare overvejelser om monitorering og evaluering, markedsføring, presse mv.
- Dokumentere den lokale vilje, frivillighed og opbakning i erhvervsliv mv. (fx interessetilkendegivelser)
- Overvejelser og planer ift. vores "fysiske og immaterielle infrastruktur" (fx venues, transport, parkering, håndtering af udenlandske publikummer (fx guides, tolkning osv.)

Den europæiske dimension skal stå stærkt og tydeligt fra første til sidste side.

Forslag til temaer – i proces

Temaet er ikke et motto eller en slogan. Det er en strategisk målsætning, der bl.a. skal:

- skabe begejstring nu og frem til og med 2032
- fungere på tværs af genrer, by og land, kommuner, kulturtilbud mv.
- afspejle os og inspirere til samarbejde og partnerskaber
- medvirke til at udvikle nye kulturelle tilbud og oplevelser
- have samlings- og udviklingskraft uanset outcome af ansøgning

Eksempler på andre ECoC-temaer:

- Aarhus 2017, Danmark: *Let´s Rethink*
- Plovdiv 2019, Bulgarien: *Together*
- Kaunas 2022, Litauen: *From temporary to contemporary*
- Chemnitz 2025, Tyskland: *C the unseen*
- Nova Gorica / Gorizia 2025 (Slovenien og Italien) *Go! Borderless*

Økonomien

Finansieringskilder

- EU
- Stat
- Fonde og sponsorer
- Aalborg Kommune
- Nordjyske kommuner (bl.a. KulturKanten)

Budget-eksempler

- Dyreste: Istanbul 2010, i alt 2,1 mia. kr.
- Billigste: Pafos 2017, i alt 67 mio. kr.
- Gennemsnit: 360 mio. kr. (12 byer er under)
- København 1996: 1 mia. kr.
- Aarhus 2017: 116 mio. kr. fra Aarhus Kommune (samlet budget 461 mio. kr.)

Økonomiske estimer / rammer ift. Aalborgs kandidatur

- Udarbejdelse af ansøgning: 3 mio. kr.
- Realisering af EU kulturhovedstad: 80 mio.kr.

Processer

Tidsplanen

Ultimo 2025:	Kulturministeriet sender open call til kommunerne
Ultimo 2026:	Kandidater afleverer bidbook til prækvalifikation
2027:	Ansøgninger vurderes og forbedres i dialog med EU
2027-2028:	Vinderbyen udnævnes iht. Danmark og Bulgarien
2028-2031:	Konkret planlægning, optrapning af aktiviteter mv.
2032:	Hovedstadsåret, kulminationen
2033:	Afrapportering, legacy / samle op og lægge nye spor

Vigtige aktører og processer:

- Kulturinstitutioner, -aktører og -miljøer i AK og Nordjylland
- Politikere i AK og Nordjylland
- Kulturministeriet, EU
- Samarbejdspartnere og bidragsydere – fx uddannelser, erhverv, sponsorer, forvaltninger og turisme
- Borgere og offentligheden – fx frivillige, medier, samråd mv.

A photograph of a gnarled, moss-covered tree in a grassy field. The tree is leaning to the right, with its branches covered in thick moss and lichen. The background is a vast, open field with a cloudy sky.

Nordjylland og ECoC 2032

Nordjylland og ECoC 2032

– hvad kan vi bygge på ?

KulturKanten:

- Et mangeårigt veletableret samarbejde på tværs af alle nordjyske kommuner
- En stærk struktur i beslutninger, bevillinger mv.
- Gode relationer, politisk og administrativt
- Gode afprøvede kulturkoncepter på institutions- og aktørniveau, puljer mv.

Demografiske, geografiske, kulturelle, historiske og værdimæssige fællestræk mv.

Samarbejder i Region Nordjylland.

Fælles ønske om vækst, udvikling, branding, gode oplevelser for vores borgere og gæster osv.

Noget at byde på og bygge videre på – bl.a. via natur, kultur, arkitektur, gastronomi osv.

Nordjylland og ECoC 2032

– hvad kan vi fx være fælles om?

Ex på temaer fra de nordjyske kommuner mv.

- Transformation
- Det industrielle, rå, upolerede, grimme og vilde
- Natur og kultur: Det vindblæste land, "det lille land", vand, naturens betydning ift. at forme mennesker og samfund mv.
- Periferi er centrum

Ex på værdier fra de nordjyske kommuner mv.

- Fællesskaber og frivillighed
- Land & by, store & små, tæt på & langt fra, ens & forskellige mv.
- Ordentlighed, nærvær, dialekter, fortællinger, "mellem linjerne" og vores forskelligheder
- Tillid, nærvær, det naturlige, de flade hierarkier mv.
- Nordjyllands nordatlantiske relationer

Koblinger til EU-værdier – bl.a.:

- Dannelse og demokrati
- Sammenhængskraft
- Natur, bæredygtighed
- Inddragelse, inklusion, mv.
- Sundhed og kultur / kultur og trivsel

Nøgleordene skal oversættes til et samlende tema og i et kulturprogram som udfoldes i og på tværs af kommuner og kulturtilbud.

Nordjylland og ECoC 2032

– hvad får vi ud af det?

Jf. erfaringerne fra Aarhus 2017, som viste vækst og udvikling i bl.a.:

- Unikke oplevelser
- Besøgende – i byen, på kulturinstitutioner mv.
- Omsætning – hoteller, restauranter, kulturinstitutioner mv.
- Turisme – danske og europæiske
- Omtale – lokalt, nationalt og internationalt
- Netværk og samarbejde – regionalt, fagligt osv.
- Branding og profiling
- Tiltrækning og fastholdelse af borgere og erhverv
- Osv.

Den økonomiske fordelingsnøgle i Aarhus 2017 var således:

- Kulturbegivenheder, ca.:	70 %
- Løn og administration, ca.:	17 %
- PR og markedsføring, ca.:	13 %

Nordjylland og ECoC 2032

– hvad koster det?

Økonomiske estimater ift. Aalborgs kandidatur

- Udarbejdelse af ansøgning: 3 mio. kr.
- Ramme, EU kulturhovedstad: 80 mio.kr.

Andre bidragsydere:

- EU
- Kulturministeriet
- Fonde og sponsorer
- Nordjyske Kommuner – bl.a. via KulturKanten

Eksempel på model for nordjysk medfinansiering:

- Fx beløb pr. indbygger (jf. KulturKantens logik)
- En optrapning over planlægningsperiode og selve hovedstadsåret, f.eks.: X kr. indbygger x 2, x3, x4, x 5
- En dialog og en forhandling

Nordjylland og ECoC 2032

Hvordan organiserer vi det i praksis:

- Det kan vi gøre som vi synes bedst – en fond, en tværkommunal konstruktion, en forening e.l.
Vi skal vælge en organisering, der passer til os og som bl.a. fremmer et stærk management, evnen til at eksekvere og som har et tydeligt ansigt udadtil.
- Nordjylland har allerede mange gode erfaringer fra KulturKanten, systemisk og relationelt
- Den kunstneriske programledelse skal være uafhængig (EU-krav)
- På institutions- og aktørniveau: Ideveksling, samarbejder og konkrete kulturbegivenheder i og på tværs af nordjyske kommune inkl. en klar europæisk dimension (Fx: 75% af alle kulturbegivenheder involverer europæisk kunst, kunstnere e.l.)

Fælles drøftelse, inputs mv.

